

I. Czytanie ze zrozumieniem

Wigilia świętego Jana, zwana potocznie świętojańską nocą, to najkrótsza noc w roku. Podobno tylko wtedy spełniają się wszystkie wróżby. Tego dnia w wielu regionach Polski odbywają się imprezy plenerowe i festyny, kończące się najczęściej pokazem sztucznych ogni.

Dawniej czczono ten dzień jako święto boga Słońca - prasłowiańskiego Kupały, zaś obchody ku jego czci nazywano nocą kupały lub sobótką. Kościół katolicki nie uznawał jednak tego święta, twierdząc, że jest to obyczaj pogański. W zamian ustanowił 24 czerwca dniem świętego Jana. Ale noc poprzedzająca to święto nadal w wielu regionach Polski uważana jest za wyjątkowo magiczną, kiedy spełniają się wszystkie wróżby i zaklęcia, zwłaszcza te miłosne. To właśnie wtedy zakwita też tajemniczy kwiat paproci, który znalazcy ma przynieść bogactwo i zdrowie. (...)

W noc świętojańską wróży się podobnie jak w andrzejkę, np. lejąc wosk. Z powstałych w ten sposób odlewów czytamy, co przyniesie nam niedaleka przyszłość. Panny, chcąc poznać imię przyszłego męża, ciągną losy z karteczek, na których wypisane są męskie imiona. Można z wosku zrobić dwie lalki, symbolizujące konkretną dziewczynę i konkretnego chłopaka. Kukielki te kładzie się blisko ognia. Gdy topiący się wosk z obu lalek połączy się, oznacza to pomyślną przyszłość wybranej pary. Gdy jednak wosk popłynie w stronę ognia osobnymi stróżkami, między dziewczyną i chłopakiem nie zrodzi się uczucie miłości.

Wróżyć można też z ognia. Aby przywołać miłość, należy w wigilię św. Jana wrzucić do ogniska ziele lubczyku. Najlepiej, żeby ukochany stał wtedy obok - dym ze spalonego zioła natychmiast wzmocni jego uczucia. Aby zapewnić sobie zdrowie, należy w ogniu spalić czarny bez. Dla odważniejszych są skoki... przez ognisko. Udany skok nad ogniem gwarantuje zdrowie i szczęście w małżeństwie.

Anna Tomasiak, *Jedyna w roku magiczna noc*. [w:] „Plomyczek” czerwiec 2004, s. 12.

1. Tematem zamieszczonego artykułu są:

- A. wigilijne zwyczaje
 B. różne stare obyczaje
 C. andrzejkowe wróżby
 D. zwyczaje nocy świętojańskiej

2. Sobótką to inaczej:

- A. święto obchodzone w sobotę
 B. noc kupały
 C. dzień świętego Jana
 D. wróżby i zabawy

3. W artykule znajdziemy informację o tym, jak:

- A. odnaleźć kwiat paproci
 B. zapewnić sobie zdrowie
 C. ulepić woskową lalkę
 D. zebrać pachnące zioła

4. Święto sobótki ma rodowód:

- A. starożytny
 B. polski
 C. katolicki
 D. prasłowiański

5. Do sobótkowych tradycji należy:

- A. dzielenie się opłatkiem
 B. oblewanie się wodą
 C. skakanie przez ogień
 D. składanie życzeń

6. W noc świętojańską palono zioła, aby:

- A. przywołać miłość
 B. stworzyć nastrój
 C. rozproszyc ciemności
 D. odegnać złe duchy

II. Literatura**7. W baśni pt. „Księżniczka na ziarnku grochu” bohaterka skarży się na:**

- A. złe traktowanie
 B. niedobre jedzenie
 C. niewygodne pościele
 D. brak przyjaciół

8. W baśni pt. „Brzydkie kaczątko” z brzydkiego pisklęcia wyrasta:

- A. kaczką
 B. indyk
 C. orzeł
 D. łabędź

9. W baśni pt. „Calineczka” mała dziewczynka opuszcza mysią norkę przy pomocy:

- A. jaskółki
 B. elfa
 C. kreta
 D. chrabąszcza

10. Charakterystyczną cechą baśni jest:

- A. znikanie bohatera
 B. nietypowy krajobraz
 C. wypowiedziane zaklęcia
 D. pojawianie się duchów

11. „Akademię Pana Kleksa” można uznać za baśń, ponieważ:

- A. dzieci uczą się robienia kleksów
 B. bohater śni o psim rajku
 C. wszystko dobrze się kończy
 D. księżę zamienia się w szpaka

12. Narratorem w „Akademii Pana Kleksa” jest:

- A. Adam Niezgódka
 B. doktor Paj-Chi-Wo
 C. Ambroży Kleks
 D. Alojzy Bąbel

13. Doktor Paj-Chi-Wo spowodował:

- A. zniszczenie Akademii B. ocalenie Mateusza
 C. wyprawę do fabryki dziur i dziurek D. wynalezienie nowej potrawy

14. Pomimo kalectwa Elza („Spotkanie nad morzem”) potrafiła:

- A. pięknie czytać B. odnaleźć drogę do domu
 C. obronić się przed chuliganem D. malować obrazy

15. „Spotkanie nad morzem” jest książką o:

- A. morskich podróżach B. przygodach rybaka
 C. dziecięcej przyjaźni D. życiu w zaczarowanej krainie

16. Cesarz z baśni pt. „Nowe szaty cesarza” najbardziej troszczył się o:

- A. los swoich poddanych B. bezpieczeństwo państwa
 C. kopalnię złota i diamentów D. siebie samego

17. Tkacze obiecywali cesarzowi tkaninę, która:

- A. osłoni go przed mrozem B. odłoni prawdę o ludziach
 C. uczyni go niewidzialnym D. będzie najpiękniejsza na świecie

18. We fragmencie wiersza J. Tuwima pt. „Dwa wiatry” nie zastosowano:

- A. porównania B. uosobienia *„Cichuteńko, leciuteńko,
Liście pieścił i szeleścił,
Mdał...”*
 C. wyrazu dźwiękonaśladowczego D. podziału na wersy

III. Nauka o języku

19. Zdanie *Na dużym stole leżały różne przedmioty, które mama Kasi wykonała z gliny.* - zawiera:

- A. 5 rzeczowników B. 1 czasownik C. 3 przymiotniki D. 4 rzeczowniki

20. Wyrazem nieodmiennym jest:

- A. rzeczownik B. czasownik C. przymiotnik D. przysłówek

21. Przysłówka nie ma w zdaniu:

- A. Uczę się dobrze. B. Mam nową grę.
 C. Wczoraj padał deszcz. D. Mój brat wyjechał daleko.

22. Bezokolicznik znajduje się w zdaniu:

- A. Tam stoi piec. B. Ogarnia mnie złość.
 C. Muszę już iść. D. Popatrz tam.

23. *Ma głowę na karku* mówimy o człowieku:

- A. wysportowanym B. zdrowym C. mądrym D. lekkomyślnym

24. O człowieku, który nie mówi prawdy, powiemy, że:

- A. kłamie do rozpuku B. kłamie jak z nut C. owija w motek D. wymija prawdę

25. Według alfabetu są podane wyrazy:

- A. stół, stołek B. lipa, lalka C. ważka, waga D. żaba, żabot

26. Wyraz *ciekawość* zawiera:

- A. 4 sylaby B. 8 głosek C. 3 samogłoski D. 6 spółgłosek

27. Prawidłowo jest podzielony na sylaby wyraz:

- A. sa-wa-nna B. ro-zdział C. po-licja D. kom-pu-ter

28. Wyrazami bliskoznacznymi są:

- A. morze - jezioro B. brat - siostra C. zwierzę - pies D. obłok - chmura

29. Błędnie jest zapisany wyraz:

- A. wyrzeł B. orzeł C. orzech D. urzędnik

30. Małą literą piszemy nazwy:

- A. planet B. mieszkańców miast C. oceanów D. państw